

— НАША СИЛА В НАС САМИХ —

СТРІЛЕЦЬКІ ВІСТИ

VETERANS NEWS

Орган Української Стрілецької Громади в Канаді.

Редактує Колегія.

Адреса: Box 2121,

WINNIPEG, MAN.

РІК II. Ч. 1. 15 СІЧНЯ, 1931.

WINNIPEG, MAN., JAN. 15th, 1931 — Vol. II—No. 1.

Др. І. Г.

МЕТА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.

Український народ від давніх давен так далеко, як лише людська пам'ять, записана в історичних літописях, назад сягає, жив на цих землях, на яких він і сьогодня живе. Через найменше 1200 літ цей народ вдергався на цій землі, боровся за неї з другими народами, що хотіли її в него відібрати, осушив її з мочарів і приспособив до управи — він кровю і потом зросив її та набув собі право на повне посідання і власність.

І другі народи мають свої історичні землі, на яких вони живуть довгі літа і обороняють їх, які вони держать в своїм посіданню і є її власниками. Ці землі стали для других народів їх дійсним дном, їх фармою так би сказати, на якій вони господарюють, самі рішують про спосіб господарки, про все, чого їм треба, а чого ні, що для них корисне, а що ні. Лише повне право посідання і власності дому, чи фарми, дає можливість властителеві мати повну користь звязану з цими правами, користуватися прибутком з них і довільно ними розпоряджатися. Подібно річ мається і з народами. Народи, що заселяють свою землю і мають її в посіданню, та є її власниками, творять свою від нікого незалежну державу. В ній ці державні на-

роди, самі рішують про свою працю, та мають змогу вповні користуватися багатствами своєї землі, дороблятися і багатіти.

А як мається справа з українським народом? Чи є український народ власником землі, на якій він живе? Ні! Земля належить до українського народу, але цей український народ не є її господарем. На всіх українських землях господарюють другі, а не український народ. Ті другі накладають податки, встановляють висоту податків, рішують як цей гроші зужити. Цими, що рішують, є Москали, або Поляки, або Румуни, або Чехи, бо вони є власниками землі, її господарями. Так само річ мається і з податком крові — жовніром. Український Нарід мусить дати жовніра, щоби цей боронив чужинців за те, що вони забрали його землю на власність. Українську землю ділять і заселяють господарі Москалими, Поляками, Румунами, Чехами і Жидами, не дивлячись на те, що цей землі не вистарчає для самого українського народу. Бо не з доброї волі, а з коечності шукає землі український народ на Сибірі, в далекій Азії, в Канаді, Аргентині і Бразилії. Українські ліси нині є займанці, вивозять за границю і

STRILECKI VISTY — VETERANS NEWS
 a monthly Journal, Published by the Ukrainian Veterans Ass'n in Canada
 at 382 SELKIRK AVE. — WINNIPEG, MAN.

Edited by Paul Shulha

And printed by the Ukrainian Publishing Company of Canada, Ltd.,
 at 210-214 Dufferin Ave., Winnipeg Man.

Річна передплата \$1.00. —

Поодиноке число 10 центів.

продають, щоби наживитися грішми з українського природного богацтва. Може бодай частина з податків і других прибутків йде на потреби й користь українського народу? Чиж найздики не вдержують для Українців школ, урядів, не платять урядників і учителів? Так, держать школи, але вчуть в них українські діти любити і заступати не права українського народу, але свої права, вчуть їх на яничарів свого українського народу. Платять урядників, але ними є Москалі, Поляки, Жиди, Румуни, Чехи. I без кінця таких примірів, а все це свідчить, що український народ став наймитом на своїй землі, якого уживають пануючі народи до цего, щоби він їх землю обробив, в фабриці продукти виробив, щоби вирубав ліс, добув вугіль з під землі і відставав ще його за границю. А гроши за все те? Український народ не мусить цим журитися. Бо гроши йдуть в скарбницю найздиких і вони після вподоби ними господарюють.

А все-ж таки був час, коли Українці були господарями на своїй землі. Цілих 500 літ (800—1300) український народ користувався богацтвом своєї землі і своєю працею. Тоді він творив могучу державу, яка потерпіла від дикої навали азійських народів, що з великим розгоном наперли зі сходу. Коли-ж згодом настутили на українські землі Поляки, а потім Москалі, тоді почали видавати вони свої прикази і тягнути хосен для себе. Коли сьогодня український народ не користується богацтвом своєї землі, ані своєю працею, та зійшов на найнищі щебель мало, або зовсім безземельного і став лихо плаченим чорним робітником, то причиною цого є якраз це, що найздики господарюють на його землі. I зовсім певно, що ця панщина потриває так довго, доки її сам український народ не скине. Бо що-ж має робити господар, до якого хати втиснулися сусіди та забрали і хату і поле, зробили бувшого

господаря своїм наймитом? Безперечно, що він мусить таких сусідів позбутися і впімнутися о свої права. Так само і український народ, на якого землю насіли сусіди і забрали її собі, мусить випросити їх зі своєї землі. Що по доброму не піде справа, це певне і тому Українці, як хочуть відзискати своє право і стати назад господарем на своїй землі, мусять обдумати способи, як відібрati своє майно.

Займанці української землі є ворогами українського народу і їх український народ за всяку ціну повинен позбутися. Тому **метою** кожного Українця громадянин, кожної української політичної партії зокрема та цілого українського народу як цілості, є здобуття української землі для українського народу, прогнання з неї всіх займанців, та основання на ній **САМОСТИНОЇ СОБОРНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ**. Лише коли сам український народ буде господарем своєї землі, коли сам буде вирішувати свої справи, коли податків і війська ужие на свою оборону, тоді зуміє він краще подбати також про свої життєві і культурні потреби.

На жаль, не всі Українці ще свідомі цеї мети, а ще менше здають собі справу, яким способом можуть її осягнути. Українські політичні партії, що поставили собі за ціль гуртувати прихильників своєї програми з помежі Українців губляться в ріжких міркуваннях, звертають увагу на ріжні речі та ставлять їх на переді, забуваючи, що всяка партійна програма стає безвартісною, коли вона не видить або ушкоджує головну мету, яка обов'язує всі партії, всі групи. Цею спільнюючою метою є відображення української землі найздиликам.

Ніхто не каже, що партій зовсім не треба. Противно, вони конечні. Там, де є ріжнородні помисли, там є суперництво, яке спричиняє більше завзяття і виробляє охоту і витревалість в роботі. Со-

перництво вказує на те, що є якась спільна мета, якась спільна ціль, та що більше груп хоче, одна скоріше другої, цю ціль осягнути. Кожна з цих груп вишукує найлевнішту дорогу, яка певно і скоро й до цілі заведе. Осягнення мети одною групою безперечно принесе осягнення сеї мети для всіх других, бо всі українські політичні партії творять один народ, всі мають одну мету: здобуття своєї землі для себе. Українські політичні групи, це неначе ті грачі копаного, або ручного мяча, де кождий грач старається виграти гру, бо коли один виграє, виграє і ціла його сторона. Не забуваймо, що всі грачі мусять співпрацювати, коли хочуть виграти гру, а не перешкоджати собі взаємно за великою амбіцією, зарозумілістю або нерозвагою і дурнотою. Тому то соперництво має виключити ворожечу. Українські політичні групи, що стремлять до осягнення самостійної української держави, мають спільну мету і з огляду на це вони є союзниками, співпрацьовниками, так як грачі копаного мяча, що стремлять до побіди своєї сторони. Тому клич „Хто не знами, той проти нас” не може мати примінення у відношенню одної групи до другої, коли вони мають ту саму мету, бо всі, що мають ту саму мету, повинні собі не перешкоджати, але мають себе доповнити і співпрацювати. Коли кожда група на власну руку буде робити, а не співпрацювати разом з другими в цім самім ділі, то далеко нам ще до мети так, як початковичим грачам, що не навчилися ще співпраці і ненабрали зручності в сполучі своїх сил.

Другі народи мають свої політичні групи і всі вони там, де мова йде про спільні життєві конечності їх народу, співпрацюють зі собою. Кожна з них старається прислужити свому народові як найкраще. В цім ділі вони суперничать зі собою, але їх окремі зусилля зулучаться в стремлінню до спільної цілі. Другі народи зібрали много досвіду, а що досвід є цінна річ, то і ми повинні користуватися досвідом других народів.

Що-ж саме складається на це, що український народ почувається одною ці-

лістю, що вяже разом цих сорок міліонів людей, що рішає у відношенню межі собою, як „свій”, а в відношенню до других як „чужий”. Вичислім найважніші сполуки, які вяжуть Українців в один народ:

1. Почуття, походження від одного пnia, споріднення, так, як це буває в одній родині, подібно як почиваються браття і сестри, що походять від одних родичів, або кревні, що творять велику родину.

2. Земля, на якій звязані спільним походженням люди живуть, яка є для них варством праці, де вони почивають себе сильними, бо знаходять тут спосіб удержання себе при життю.

3. Події, які цей народ пережив на своїй землі є великої ваги. Нарід, що заселює країну, мусів богато праці вложить, щоби зробити її такою, якою вона є, щоб міг вдергатися на ній. Цілі століття нарід цю землю обороняв та боровся за неї з другими народами, як та-кож з природою. Богато гарних, але і не менше хмарних літ нарід пережив віками і все те стало його цінною минувшиною, його цінною історією, його гордістю та звязало його членів зі собою сильними звязками.

4. Умова творчість. Цілі віки нарід переживав разом і за весь цей час він думав і вторив. Він створив свою мову, свою пісню, музику, танець, витворив товариські звичаї, свою національну ношу, спосіб будови домів, хатну обстанову і друге. Він видав людей, що стали його гордістю, співаків, музиків, мистеців слова і людей науки. Все це, що цей нарід **передумав і створив**, є дальшим сильним узлом для членів цього народу.

Ці чотири умови життя і розвою народу є спільні всім його членам, спільні його політичним групам. Всі ці спільні цінності творять якраз майно українського народу, якого український нарід мусить спільними силами боронити.

Слідуєча стаття обговорить, якою дорогою треба йти, щоби скоріше дійти до мети — **Української Самостійної Соборної Держави.**

**Складайте жертви на Визвольний Фонд Рідного
Краю - Б. Ф. УВО.**

A. Б.

ПРИСВЯЧУЮ ПАМЯТИ

сотника Юліяна Головінського, Краевого команданта Української Військової Організації.

В перших днях жовтня 1930 р. цілий український загал з великим болем і жалем приняв жахливу вістку, що під час дикого терору, якого допустилися Ляхи над невинним українським народом на Західних Землях України, увязнено і підло розстріляно Краєвого Команданта Української військової Організації сотника УГА, Юліяна Головінського.

Особа Юліяна Головінського дуже тісно в'язеться з цілою незвичайною великою визвольною працею, яку від десяток літ веде Українська Військова Організація на Українських Землях. Сотник Юліян Головінський був не лише одним з дотеперішніх провідників Української Військової Організації, але ми сміло можемо сказати, що він є геройчною постатею в українській визвольній праці. На протязі цього цілого десятиліття праці, яка переломлює ту стару рабську вдачу з її дотеперішнім гнилим політиканством, щоби на їх місце виховати український нарід в новому дусі, в дусі живого чинного патріотизму, сотник Головінський є геройчною постатею визвольної праці, яка виховала на українських землях під Польщею ціле підростаюче молоде покоління, ту будущину українського народу, виховала до геройчного чину і посвяти в боротьбі з ворогами за визволення і поліпшення українського народу, для здобуття Української Держави.

Сотник Юліян Головінський це людина не гнучких слів, не порожної слави, ні! — це тип нового Українця, це людина чину, це взір українського інтелігента, старшини, провідника, борця, котрий ділом і своєю посвятою здійснював велику ідею визволення України, ідею Української Державності.

По скінченю гімназії Ю. Головінський бажав посвятитися військовості, бо вже замолоду відчував велике замілування до цего діла. Світова війна дала Йому спромогу виявити це Його замілування і дати прояв своїм великим здібностям. Як австрійський старшина, цілий воєнний час Він проводить на італійському фронті.

По скінченю австрійської війни Він вступає до Української Галицької Армії

і на чолі 6. бригади бере участь у всіх її бойових подвигах і переживаннях. Він є одним з найліпших фронтових старшин командантів, що віддано стойть на сторожі порядку, карності і послуху до Української Державності.

В 1920 році сотн. Юл. Головінський з останками армії дістается в польський полон. Його арештованого Поляки перевозять до львівської тюрми, звідки Він в невдовзі втікає.

Опісля Юліян Головінський студіює ветеринарію, а далі приступає до праці в Українській Військовій Організації. Його велика підприємчість, рішучість і бистроумність, Його небуденний хист і вроджена здібність до конспіративної праці говорили за тим, щоби сотн. Юл. Головінський перебрав команду УВО. Його зелізна воля і небувала холоднокровність додавали Йому лише більше розмаху в завданню, яке Він перебрав на себе. Це таке поважне і дуже тяжке завдання, звязане з ріжними незвичайно великими труднощами сотн. Юл. Головінський сповняв з подиву гідною витревалістю і посвятою. Будучи перенятым працею в УВО тілом і душою, Він ніколи не відчував ні моральної перевтоми, ані фізичного омучення. З найбільшою енергією і холоднокровністю Він виконував все, що диктували Йому обов'язки праці, зовсім не оглядаючися на небезпекі звязані з кожним кроком підпольної роботи. Він знов, що нічого страшнішого не могло Його спіткати за таку працю як смерть. На неї Він кожньої хвили був приготований і про ню Він висловлювався ось як: „Я знаю, що кожньої хвили можу згинути, але все одно чоловік вічно жити не буде, колись має вмерти, отже яка ріжниця чи я згину скорше, чи пізніше, згину я, то другі по мені будуть продовжати мою працю”.

Вкладаючи тільки праці і посвяти зі своєї сторони, сотн. Юл. Головінський як командант в Галицькій Армії, чи в Українській Військовій Організації вимагав також від кожнього українського жовніра, старшини, чи відвічального українського громадянина великого послуху і вірності українській визвольній

ідеї. Кожнього, хто важився злегковажити цю гідність, стрічала безпощадна кара. Такий Він був у виконуванню своєго святого обовязку зглядом визвольної ідеї.

Хто знав блище сотн. Юл. Головінського, той пізнав чистість і шляхотність Його характеру, Його щиру і ніжну душу, на дні якої горіла безмежна синівська любов до Його старенької матері, про котру вже сама згадка ломила Його як незрушимого зелізного вояка.

В пожиттю з окруженням сотн. Головінський вів себе все поважно, дуже деликатно і тактовно, ніколи не давав за-примітити по собі якогось зворушення. Був мало говірливий, майже зовсім не жартував, з чим в парі йшло і те, що на Його обличчу майже ніколи не можна було бачити усмішки, як колись з'явилася вона, то була радше силуваною.

Хотя сотн. Юл. Головінський був ще молодий віком, бо числив заLeodво не повну четверту десятку літ, Він ніколи не брав участі в забавах, ні цивільних товариствах, бо після Нього — тепер не пора на це. Він казав, що тепер час го-

рячої визвольної праці, для якої всеціло і зеднано повинні бути віддані всі сили всіх верств українського народу, щоби вперше можна побачити свободіними від ворога всі українські землі, щоби вперше здобути Українську Державу.

Для цьої великої цілі сотн. Юл. Головінський, як член УВО і як провідник її вів запеклу підпольну боротьбу з одним з гнобителів Українського Народу Польщею і у цій боротьбі Він згинув трагічною смертю дня 30. вересня 1930 р. будучи підло розстріляний ляцькими жандармами на шляху між Глібовичами а Бібркою. Тіло Покійного похоронено дня 2. жовтня на кладовищі в Глібовичах.

Так згинув великий Син Українського Народу. Його геройські діла і Його смерть за волю України нехай все будуть перед нами, нехай вони будуть для кожнього з нас вічно жевріючим вогнем, який має освічувати нам дорогу і кожне українське серце запалювати до чину, до посвяти за святу Визвольну Справу України.

КРІПШАЙТЕ ДУХОМ!

Чого ж Ти друже зажурився?
Скажи ж бо правду ти мені!
Не вже ж не прийдуть — ти думаєш
Прекрасні, теплі весни дні?

Чого ж ти друже зажурився,
Невже ж життя в тебе нема?
Ось-ось пригріє сонце ясне,
Буде гаразд — пройде й зима.

Кинь об землю ти лютим горем,
Не повертайсь на зад ні крок,
Іди вперед не сумнівайся,
Та тям, що наш сказав пророк:

Тоді всміхнеться бідна Мати,
Моргне Дніпр батько аж під Сян,
І волі пісня рознесеться
З-під Кавказу на Дністра Лан.

7/II. 1930.

„Кріпшайте духом милі браття,
Бо хто упав — той жити не варт,
Усякі злідні, тюроми й муки,
То те, що для заліза гарп!”

Карались вічно і страдали
В святах вражих — по тюрамам,
Ta ще й тепер ми у неволі
На втіху й радість ворогам.

Карались вічно ми по тюрамам,
Терпіли злідні в таборі,
Ta прийде хвиля, що опадуть
Катів окови сталеві.

М. Литавський.

ІСТОРИЧНЕ ВАРВАРСТВО ПОЛЯКІВ.

Тяжкі часи переживає український нарід сьогодня на своїй ворогом загарбаній землі. Часи, де ворог нищить його культуру, його маєток, де найкращі його сини або як злочинці караються по тюрях, або прямо гинуть з рук ворога. Є це безпосередній наслідок програної визвольної війни, бо горе побідженому, горе тому, що не має на свою оборону свого війська, горе тому, хто не порозумів конечності боротися за свої права зорганізованою силою тоді, як на це обставини позвалили.

За весь час сумної-крівавої історії України ворог все старався винищити, змести з лиця землі український нарід. Методи ворог міняв в ріжких часах. В сім напрямі зарисовуються дві добі. Перша доба є та, коли в політиці і в державному життю всю ролю грала шляхта. Тоді ворог нищив неподатливу українську шляхту, а покірну купив за ріжкі привілії. З цеї покірної шляхти одні перейшли до Поляків, другі до Москалів. Української шляхти, що залишилась вірною українському народові остало так мало, що вона не могла відіграти визначної ролі в визвольному рухові. Але настає друга доба, в якій просвіта стає доступною ширшим верствам народу. З під селянської стріхи вийшли нові люди і стали провідниками свого народу. Їх число стало більшоє. А ворог знова звернув всю свою силу проти нової провідної верстви та розстрілами, тюрмами, засланням на соловецькі острови і масовими погромами старається зломити її духа і знищити. Та все нові становуть на місце упавших і український нарід нестримною силою йде вперед у своїх визвольних стремліннях. В своїй бессильності ворог хапається оружжа слабшого — терору. Тортурами, масовими побоями хоче він застрашити маси народу, щоби вони не йшли за своїми провідниками. Чи вдається це йому? На основі подій, які мають місце на протязі десяти літ можемо сміло сказати, що розрахунки ворога минаються з цілею. Сьогодня українські маси більше завзяті чим були. Бо одно забувають вороги: там де гнет, де утиск, де насильство, де розбій — там відрухово родиться і росте ненависть, завзяття, там твориться опір, якого ворог не в силі здусити. Це що вороги вдалось зі шляхтою зробити, цего

від сьогодня з новою провідною верствою не всилі осягнути.

Український нарід йде твердою але певною і випробованою дорогою до визволення. Давно, коли Польща забрала українські землі та стала дусити український нарід, проти цого гнету повстали бунти. Незвиклі до кріпацтва Українці втікали на вільні степи, де створили козацьке військо. Це військо підняло завзяту боротьбу проти Польщі. І полилось ціле море крові. Около дев'ятьдесяти повстань Польща кріваво здушила, аж на чолі козацького війська став слав-славний вождь гетьман Б. Хмельницький, який створив українську державу. І тим втертим шляхом йдемо ми сьогодня, але із-за змінених обставин, творення військової сили йде другими шляхами. Сьогодня український нарід творить своє військо в підпіллю. Ворог чує її силу, та не може її знищити, а в своїй бессильності хапається погромів.

Як татарава, як азійські дикиуни польські поліцаї, польська кавалерія нападає на українські села, нищить читальні, руйнує кооперативи, висаджує в воздуху українські школи, рабує українське майно і по вандальськи нищить, що забрати не може. А українське населення?! Ці тортури, які український нарід переносить плямою остануту не лише для Ляхів, але і для ХХ століття. Тисячі найсвідоміших Українців з порубаним від побою тілом вмирає серед надлюдських мук.

Поляки все визначалися жорстокістю, що переходила варварство і поступ культури не богато її змінив. Вони ще сьогодня остали варварами так в душі, як і способах гнету. Колись їх предки саджали на палі козацьких вождів, що вели війну проти них, а найнебезпечнішіх в мідяних биках пекли живцем на смерть перед радості польського мотлоху і шляхти в Варшаві. Послідні погроми свідчать, що їх нащадки через зміну контуша на фрак не змінили душі, якими їх предки були, такими нащадки остались.

Ще недавно Поляки були в неволі. Тоді вони самі мали свою військову організацію, а саме сьогоднішній диктатор Польщі Пілсудський був її командантом. Билися вони і гинули за волю польського народу, за його слушні права на польських землях. А нині, як доля їм усмі-

хнулась, як їм пощастилось скинути кайдани неволі, вони ті-ж кайдани, які ще вчера самі носили, наложили на український народ. Загарбавши частину української землі, нищуть все, що українське. Нищуть культуру, громадське приватне добро українського народу, а Українцям відмовляють звичайних прав людини. А чому це так? Бо раб духа ніколи не може зрозуміти оправданих прав другого. На те Поляк каже: „To цо інного”.

А що кращого є на світі, що вищого, як любов до свого народу і пожертовання за його права. Не за свої особисті інтереси йдуть на смерть бойовики УВО, але за справу цілого українського народу. За його слушні права на свою Самостійну Державу. Кожий ворог шанує геройство і посвяту свого противника, шанує ідеї і переконання. Лише ворог, який зрабував свідомо неоспориме добро другого, який йде неправдою, він стає нелюдом і дикуном.

Та не з УВО польське військо і поліція панstвова воює, але повели вони війну проти безборонного українського населення. І в війні є воєнні закони, яких придережуються найбільше заїї вороги. Жовнір воює з жовніром, але лишає в спокою мирне населення. І Поляки мають повне право вести війну проти членів бойовиків УВО. І навіть стріляти їх, коли вони стануть з оружієм в руках як це на війні водиться. Але знущатись над невинним населенням, побивати навіть дітей, старців і жінок це таке низьке та гідке, що ці вчинки кидають пятно середновічних варварств на весь польський загал. Бо ніхто інший, як польський уряд наслав на уркайнські села панstвову поліцію і військо. Не звичайні розбійники і розбишаки мордували людей, насилували жінок, спльондували 700 українських сіл. Польський уряд є пред-

ставником цілого польського народу і клеймо варварства, який уряд своїми вчинками здобув собі, є клеймом для цілого народу. Ми чули про протести проти нечуваних тортур польських послів в Берестю Литовськім, які вийшли з польського громадянства, але ми не чули польських протестів проти погромів над українським населенням. Польська суспільність мовчки похвалює, а то в своїх часописах ще дальше кричить і жадає нових і більших погромів.

Не диво, що культурний світ починає дивитись здоровими очима на нинішню Польщу. Вся західно-европейська преса з обуренням і огидою приняла ці польські геройства. Поляки, що мали симпатію цього заходу, тратять її і нашою річкою є постаратись, щоби освітленням всіх їх злочинів вони цю симпатію страсти зовсім.

Плач і голос розпуки підіймається від тисячі побитих, збещених наших рідних в краю. Ворог топче всі людські права, вживає насильства, сміється з закону. Та чи довго він буде сміятись? Ми віримо, що український народ знайде засоби самооборони, що він насильство насильством відіб'є, що створить свою власну силу, яка вижене ворога з української землі. Що створення цеї сили вимагає богато матеріальних засобів, богато гроша, се самозрозуміле. І український народ мусить вчитись у свого ворога часом. Ті самі Поляки, коли вони ще були в неволі і мали своїх бойовиків, тоді вони їм давали всі засоби потрібні до бою. Чим скорше український народ навчиться таки від свого ворога про свої обовязки зглядом війська, тим скорше устануть слози рідних в краю, тим скорше український народ збудує Самостійну Державу.

КНИЖКА ПРО ПАЦІФІКАЦІЮ.

Вже на укінчення брошура в українській мові про паціфікацію, яка скоро з'явиться також в розпродажі в Канаді. В ній будуть подані всі матеріали і фотографії про погроми в Галичині. Сподіємось, що кожний Українець купить її, щоби довідатись в

подробицях про це, що діялося в його околиці, а чого рідня не могла писати. З цеї книжки мусимо навчитися, як цінити Українську Державу, та про конечність прогнати ворога з рідної землі, щоби більше не наносив руйни на наш край.

ПАННА ШІПШЕНС ПРО ПОГРОМИ.

„Менчестер Гардієн” з дня 2. січня ц. р. поміщує звідомлення панни Шіпшенс, бувшої секретарки межинародної жіночої ради в Женеві про послідні події на Західній Україні. Під час її подорожі по зруйнованих салах, вона лише з великими труднощами могла довідатись про варварства польського війська і поліцай з огляду на польське розпорядження, яке накладає строгі карі на тих, що такі факти подавали-б. Після польських законів за видання чужинцям таких інформацій встановляється кару вязниці на п'ять літ. Знова-ж ті, що призирають такі інформації, документи і другі матеріали, як також ці, що старажаться прийти в посідання їх, підлягають карі вязниці трох літ. З цеї причини богато людей вже запрото-reno в тюрму, а останні бояться що небудь сказати, щоби не стягнути на себе нових побоїв та ув'язнення.

Дальше переповідає вона також про побої людей, про нищення приватного майна і про страшний вандалізм державних чинників, які всетаки удалось її зібрати. На основі зібраних відомостей приходить вона до

заключення, що так звана пацифікація може бути порівнана лише з звірствами, що їх допускались на початку XIX століття Башибожуки в Туреччині. Ці звірства не були карою за поповнений якийсь злочин, бо їх поповнювано без суду і в великом розмірі над цілим населенням. Тих звірств доконувано на приказ польського уряду точно після пляну і не можна уважати їх за якісь вибрики підвладних людей. Жертвам погромів відказувано всякої лікарської помочі. Всіх старань доложив польський уряд, щоби унеможливити списання яких небудь протоколів або статистичних дат відносно насильств. Число сіл, що потерпіли, хитається межі 500 до 800. Тяжко встановити докладно число селян, робітників, яких побито, але число це з найбільшою певністю виносить сотні людей, а дуже можливо, що тисячі. Уряд польський також переводив арештовання на велику скалю, а коли переповнено вязниці, тоді реквіровано для поміщення нових вязнів бараки і інші будинки.

Такі вісти приносить одна з найповажніших англійських часописів.

ПОЛЬСЬКИЙ ВАНДАЛІЗМ В МИКУЛИНЦЯХ.

За весь час польської окупації українських земель, так польський уряд як і поодинокі Поляки всіми силами стараються затерти сліди недавної визвольної боротьби за самостійність українських земель. На приказ польського уряду розкомується могили погляглих українських стрільців а їх кости часто розкидають по полю. Рівнож і памятники, що свідчать і нагадують поневоленим Українцям на дні слави, на пожертвовання найкращих синів України за українську землю, що рівночасно являються заповітом для дорослаючої молоді і дорожковказом для її обовязків, були і є сіллю в очах Полякам.

В своїй погоні знищити все, що на-гадувало-б населенню Микулинець про геройські діла стрілецтва з по-

слідної визвольної війни, що полягли на полю слави, допустились ці польські „герої” нового варварства. Дня 30. вересня 1930 р. висадили вони в повітря памятник в одній місцевості. Одна міна вибухла в 8-мій годині вечором дня 29., друга в 1.30 вночі дня 30. вересня. Ці міни рознесли на куски чотири-метрову стіну памятника, а саму статую побили невідомі злочинці молотами. Слідуючого дня нашли очевидці кілька метрів пального гнату від міни і ключики, які очевидно загубили справці. Польський постерунковий стояв біля знищеного памятника та записував людей, що приходили оглядати руївища. Поляки пустили вістку, що грім знищив вночі памятник.

ЦЕНТРАЛЯ ДЛЯ ПРОПАГАНДИ УКРАЇНСЬКОЇ СПРАВИ.

В звязку з останніми подіями на Західно-Українських Землях наступило незвичайне оживлення серед української іміграції поза межами українських земель. Після вісток, що наспілі до нас з Європи зауважується там бажання до певної консолідації сил. Все частіше чується голоси в справі створення керуючого центру, який би намічував шляхи дальшої пропаганди і вказував поодиноким іміграційним центрам, що вони мають робити. Плянується скликання конференції представників всіх протестних комітетів, які як раз з цеї нагоди потворилися. Як раз ця конференція малаби обговорити питання дальшої пропаганди української справи та створити центр, який би повів цю справу доцільно.

Безсумнівною річчю є, що створення такого центра в Європі буде мати велике значення для надання напрямку пропаганди української справи, яку тепер кожний на власну руку мусить вести. Таке уодностійнення певно буде мати дуже користні наслідки, бо чужинці будуть мати нагоду почтути одні вияснення, та вкінці зорієнтуватися в українській справі. Часто самі чужинці зауважували, що вони дістають інформації від ріжних Українців дуже ріжні, та не можуть відзначитись, чого власне Українці хочуть. Сподіємося, що зі створенням цеї централі справа наладнається.

Про дальший хід справи безперечно повідомимо в слідуючому числі.

О. Г.

НИЩЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ШКІЛЬНИЦТВА ПОЛЬЩЕЮ.

(В альбум українським угодовцям і реальним політикам.)

Українська Територія Східної Галичини, яка приналежала давніше до Австроїї виносить 55,000 км.² кв. з українським населенням в компактній масі 4,500,000 і понад один міліон жидів і німців.

Українська територія, так звана північно-західна „Волинь, Полісся, Підляшшя, Холмщина“ виносить 81,835 км.² кв., яку замешкує українське населення компактно два і пів міліона іколо пів міліона жидів, росіян і поляків.

На території Східної Галичини було за Австроїї в 1910 і 1911 році 2,496 чисто українських народніх „сільських“ шкіл, в яких було занятих 2,500 учителів і учительок української народності. В краївій зверхній шкільній установі мали тоді Українці своїх чотирох делегатів з децидующим голосом у справах українського народного шкільництва. Так звані повітові ради шкільні були частинно в руках Українців, а так звані громадські шкільні ради цілковито в руках Українців так, що самі Українці були в змозі керувати до певної міри своїм народнім шкільництвом.

Польща, що підписала так званий

меншиновий трактат, який є складовою частиною версальського трактату з р. 1919. зобовязалася шанувати права і етнічні окремішності тих народів, що опинилися в межах польської держави. Польський сойм ухвалив в 1922 р. уставу, якою на основі територіяльної автономії забезпечено українському народові незайманність українського шкільництва від центральної польської влади. Ця устава нормувала рівнож справу створення українського університету, який мав бути створений протягом двох літ то є до року 1924. Як пізніше виявилося ця устава була створена на експорт з ціллю переконати світ, що національні меншини з окрема Українці мають забезпечену в Польщі культурну автономію. Одержані в наслідок рішення ради амбасадорів (14/3, 1929) правну санкцію фактичної окупації приступила польська державна влада до систематичної ліквідації українського шкільництва про що говорить білянс з перших років. I так дні 1-го січня 1922 р. було українських народніх шкіл 1,883 (за Австроїї було їх 2,496!). Ті всі школи як сільські були одно і дво класові так, що всіх

клас було 2,498 тоді, коли школи польські мали вже на корінній українській території 12,450 клас. Найякійше покривдження українського шкільництва входить на полі мійських народних шкіл. На 727 народних мійських шкіл було 721 польських, 6 утраквістичних і ані одної чисто української мійської школи. Одна нібито в руках Українців мійська школа (на ділі утраквістична) у Львові ім. Шашкевича є семи-класова, яка під зглядом гігієни є наругою і до якої понад 50,000 українське населення Львова приневолене посылати своїх дітей.

До року 1924. ліквідація українського шкільництва йшла так би мовити окружною дорогою, критими шляхами. Дня 31 липня 1924 р. Польща зберігаючи на зовні ліберальність, покликала до життя уставу в справах переведення шкільного плебісциту. Він мав полягати на тому, що батьки дітей у шкільному віці мали голосувати якої бажають школи для своїх дітей. Українське населення взяло в тому плебісциті громадну участь і як стверджено голосувало тоді 1,814 громад, які віддали 99,935 декларацій від імені 138,284 дітей.

Коли польська влада побачила, що шкільний плебісцит стався масовою манифестацією за українською школою, начала цілу акцію всякими способами паралізувати. Відкидала декларації під претекстом, що декларації зле легалізовані, що печать зле прибита або що підписи замазані. Рівночасно поліція начала тероризувати українське населення і приневолювати його, щоб підписувало нові декларації з домаганням творення чисто польських шкіл.

У висліді того терору, обману то що на Східній території Східної Галичини по переведенні плебісциту остало українських сільських шкіл 917 (створено чисто польських 2,347 і 1,486 утраквістичних). Рівночасно поусувано всіх українських делегатів в краєвій зверхній установі і тим позбавлено український народ можності і права забирати голос у шкільних справах.

Який нестерпний стан витворився в області шкільної політики то показує це хоч би смерть відповідального керманиця шкільної політики у Східній Галичині куратора Івана Собінського, який своїм безоглядним поведінням

як сама польська преса заявляла згинув внаслідок атентату переведеного українською молодю з розпуки з приводу нищення українського шкільництва.

Подібно було і є на північно західних українських землях (Волинь, Холмщина, Полісся, Підляшшя). Як сам перший польський генеральний комісар на тих землях Осмоловський в 1920 р. ствердив, було там тоді 656 українських народних шкіл. Вже в 1923 р. було вже тільки 632. Це зменшення відбилося кіштом Підляша. В 1924 р. було вже тільки 366, значить, що польський уряд як се ствердив польський посол Римар протягом одного року зліквідував 263 школи, а створив там 633 чисто польських шкіл. І з шкільним плебісцитом було так само як в Східній Галичині з тою ріжницею, що польський уряд не оголосив навіть його висліду хоч відомо, що більше як 1000 громад заявилося за українською народною школою.

Виходить, що всі ті ніби ліберальні устави були диктовані тільки зглядами на заграницяну політику Польщі. Сьогодні й ті останки шкіл українських звали так, що про них не приходиться навіть говорити. Так на примір з 2496 українських народних шкіл, що було за Австрії не було вже в Східній Галичині в 1928 р. більше як 608 і з кождим роком число їх зменшується.

В наслідок сеї політики польського уряду народ зачав творити своє приватне шкільництво через централю „Рідна Школа“ Це приватне шкільництво подибувало й подибує до тепер великі перешкоди з боку польської влади так при засновуванні поодиноких шкіл приватних як теж при грошевих зборках які на сю ціль збирається від українського населення. Всеж таки при великих зусиллях змогла централя „Рідна Школа“ втримати в 1926 р. 31 шкіл приватних, в яких було 118 клас і побирало там науку 3,829 дітей. Від 1926 р. через протяг 2-ох років не дозволила польська влада на відкриття ні одної приватної школи. В тому часі „Рідна Школа“ зайнявала ведення так званих збірних лекцій по місцевостях, де не позволено на відкриття школи приватної. На північно-західних землях (Холмщина, Волинь, Підляшшя і Полісся) є тільки одна приватна українська школа в Берестю, на якої відкриття дала дозвіл польська влада.

Про українське середнє шкільництво не доводиться вже говорити, бо його так як би не було. Державні українські середні школи хоч вони з імені існували, то були на ділі утраквістичні. Дві українські гімназії державні у Львові, одна в Перемишлі, в Тернополі, Стани-

славові, в Стрию і Коломії є на ділі утраквістичні і тепер деякі з них розвязано. Рівно ж і приватне українське середнє шкільництво (9) з приводу нагінки з боку польської влади не має виглядів на утримання, бо їй до їх розвязання приступила тепер польська влада.

ПРОТОКОЛ З ТРЕТИХ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ СТРІЛЕЦЬКОЇ ГРОМАДИ.

Треті Загальні Збори Української Стрілецької Громади відбулися дня 11. січня 1931 в сали Українського Народного Дому у Вінніпегу при співучасті делегатів Гуртків і місцевих членів Осідного Гуртка. Збори розпочато в годині 3-ї по полудні.

Порядок дня:

1. Отворення і вибір президії Загальних Зборів.
2. Привіти делегатів від Гуртків УСГ.
- 3) Звіт уступаючої Управи і Контрольної Комісії.
4. Проголошення вибору Управи УСГ. на 1931 р.
5. Ідеологія Української Стрілецької Громади.
6. Плян праці на біжучий рік.
7. Внески і запити.

1) Загальні Збори отворив голова Укр. Стр. Громади Др. Іван Гуляй. У своїм вступнім слові представив присутнім слідуюче. Українська Стрілецька Громада від перших початків свого істновання тут в Канаді як організація членів Української Армії зберігаючи визвольну ідею і традицію, поставила собі за завдання дальшу невинну працю для визволення Батьківщини з ворожого ярма. Опираючися на власні сили, ми стаємо на становищі станової української національної військової організації і така була наша послідовна праця. До українського громадянства ми відносимось в кожнім національнім ділі і старалися кооперувати з ними. Висліди нашої праці серед Українців в Канаді подадуть Вам у звітах урядники Гол. Управи, в поодиноких цифрах, які викажуть Вам жертвеність українського громадянства на визвольні цілі Рідного Краю. За нами пройдений шлях трилітньої організаційної праці, а перед нами наш стрілецький обовязок дальнє продовжати наше визвольне діло до побідного висліду.

Всіх присутніх завзываю, щоб взяли активну участь в нарадах і вислід їх передали своїм товаришам по Гуртках, котрі не мають нагоди бути учасниками нишніх Загальних Зборів. Наши сьогоднішні ухвали і рішення стануть нашим організаційним законом і дорожевказом, після котрого маємо підпорядкувати всю нашу працю на будуче.

На голову Зборів вибрано тов. Володимира Коссара. На секретаря покликано тов. Павла Шульгу.

2) Голова Загальних Зборів тов. В. Коссар зложив найцирійший привіт делегатові з Європи, делегатам Гуртків і всім присутнім членам УСГ.

Промова тов. Володимира Коссара:
— Стихійне бажання праці для визвольної ідеї Українського Народу спонукало нас Стрільців до засновання Української Стрілецької Громади. В січні 1928 року вісімох членів основателів дало почин УСГ., котра сьогодня начисляє 14 Гуртків по більших центрах Канади, понад 800 членів. Ця велика визвольна ідея котра скристалізувалася в огні визвольної української війни, була і буде цею камінною основою, на котрій розбудовується наша організація. Кожний Стрілець свідомий свого обовязку супроти Батьківщини вступає в наші ряди. Наши сьогоднішні треті Загальні Збори є неначе тим новим етапом, в котрім маємо скріпитися до дальнії праці вперед, ми маємо винести відповідні рішення для поширення та скріплення діяльності Укр. Стр. Громади.

В теперішнім часі, коли наші явні вороги на землях України докладають всіх зусиль, щоби нищити хоч найменший прояв національного життя, а другі під українським іменем підшиваючись, йдуть між українським народом, щоби поширювати серед него кайнову роботу, ми мусимо держатися на увазі, та протидіяти всім ворожим затіям. Коли наша праця тут

в Канаді зросла і краєві події стрясли всім національним почуттям українського народу, большевики по приказу з Москви розпочали контр-атаку вимірену проти Укр. Стр. Громади. Вони всякою підлою брехнею і накидами на українські національні визвольні змагання в 1918—1920 років, їх учасників, як рівнож Укр. Військову Організацію і Укр. Стр. Громаду, стараються в першій мірі відвернути увагу своїх членів і полюють на благі душі, організуючи „стрілкомі”.

Супроти цих повище наведених затій, ми як члени Укр. Стрілецької Громади, мусимо дати відсіч всім ворогам. Ми, як носії ідеї визвольних змагань мусимо виказати певність себе і свідомість нашого завдання. В основу положім прінцип, що не в скількості, а в якості полягає сила організації. Нам неходить о якісі незаслужені привілеї і впливи. Ми хочемо нашу мету осягнути збройною силою. Ніким не хочемо заступатися а тільки опираючися на власні сили, стремимо і осягнемо Соборну Суверенну Українську Державу.

Дисципліна, дух лучності, це наше „вірую”, це наша засада, після котрої будемо поступати. До цеї пори ми виказали себе організацією зцентралізованою і здисциплінованою і на будуче будемо цих зasad придержуватися, котрими скріпимо себе.

Кожний член УСГ. знає, що йому прислугує виборче право Головної Управи, як рівнож Старшин Гуртків і раз вибравши їх повинен повинуватися в ім'я організаційної дисципліни. Кожний повинен памятати, що він є одним звеном, котре повинно заняти належне місце в праці для визвольної ідеї серед українського громадянства.

Відтак завізвав присутніх для вшанування пам'яті поляглих борців бл. п. Ю. Головінського, Я. Пісецького і помершого члена Гол. Управи УСГ. тов. В. Боднара. Присутні повстанням з місць вшанувати пом'ять поляглих і померших.

2) Тов. Богдан Зелений, делегат Гуртка ч. 2 Едмонтон, Алта. і формуючогося Гуртка в Келгарі, Алта. В імени всіх членів Стрільців Гуртка в Едмонтоні і Келгарі, Алта., передаю найщирійший привіт. Нашим бажанням є станути тими, чим ми були колись, коли нас обеднало слово Стрілець і кріс. Те почуття єдності і порозуміння огортає нас до сьогодні. Ми бажаємо цеї зміни, щоби ми були в змові вступити до Рідного Краю

з крісом в руках і порішти наше визвольне діло.

Ми бачимо і відчуваємо ті великі зміни, які повстали в Старому Краю. Ми бачимо цю кольосальну працю, яку вкладає УВО для визволення Рідного Краю. Яка-ж це велична праця в порівнанні до нашої тут, в Канаді, але ми живучи тут, доловимо всіх старань, щоби станути з поміччю нашим братам членам УВО.

Тов. Іл. Дуткевич, делегат Гуртка ч. 11 в Бінфейт, Саск., зложив щирий привіт і характеризувавши відносини в місцевості Бінфейт, сказав, що Гурток хотяй недавно заснований, вже дав богато позитивної праці і дальше буде старатися йти раз започатим шляхом взаємного порозуміння і єдності, виконуючи всі розпорядки по думці програмової праці Головної Управи на 1931 рік.

Тов. Михайло Сенюк, делегат Гуртка ч. 7 Ріджайна, Сас., зложивши привіт від членів Гуртка, заявив, що Гурток помимо всіх труднощів працював і буде працювати в спільній лучності нарівні з іншими Гуртками в ім'я української стрілецької визвольної ідеї для визволення Рідного Краю.

Тов. Павло Шульга, делегат Осідного Гуртка у Вінніпегу. Осідний Гурток у Вінніпегу був одним з перших Гуртків Української Стрілецької Громади в Канаді і дав почин до засновання інших Гуртків. До 14. грудня 1930 Гурток підлягав безпосередньо Головній Управі, але зі зглядів чисто організаційного характеру, бо не можливо було Головній Управі, котра є верховною Установою для цілої організації взагалі занималися подрібними справами Гуртка. Тому дня 14-го грудня 1930 року на Загальних Зборах Гуртка вибрано окрему Старшину і виділено Гурток, як окрему складову одиницю на рівні з іншими Гуртками УСГ. в Канаді. За цей короткий час Гурток відбув кілька представень, коляду а тепер робить заходи над заснованням своєї дутої оркестри. Членів замешкалих у Вінніпегу начисляється 46.

Тов. Володимир Коссар, делегат Гуртка ч. 4 Саскатун, Саск. По зложенню привіту від членів Гуртка подав звіт із діяльності Гуртка. Члени Гуртка в Саскатуні прийшли до переконання, що одинокий чинник, що скріпляє організацію, це товариська дисципліна і після цеї засади поступають. Гурток дав ініціативу до масових віч і національних свят, вивіджаючи серед громадянства всенацио-

нальний єдиний фронт у визвольній праці. Громадяне Саскатуну відносяться з прихильністю до УСГ, і уважають її виразником національної ідея і визвольної праці.

В Саскатуні Гурток не допустив до большевицького віча, котре було спрямоване проти УСГ. В наслідок цего багато стрільців, котрі були в большевицькому таборі, внесли свої прохання о приняття їх в члени УСГ. Престіж УСГ. В Саскатуні дуже скріпився, особливо тим, що члени Гуртка внесли строгий протест на большевицькому вічу, що не позволяється большевицьким наймитам ображувати стрілецьке ім'я та оклеветувати визвольні змагання Українського Народу.

Гурток веде самоосвітні вечери, на яких кождий обовязаний вправляти-ся в публичних промовах. Тим способом члени набувають практичне знання публично поширювати українську визвольну ідею і боронити чести українського національного імені від всяких провокаторів.

Дальше слідували відчитання привіт-них телеграм.

Делегат з Європи. Доки приступлю до обговорення та пояснення наших завдань, наших досягнень, прошу ще раз вшанувати пам'ять та помянуть тих борців, всіх тих працівників, що по більшій частині неоцінені своїми вили нову струю життя в нове покоління і положили трівкі підвалини на відродження українського народу та відбудови Української Держави. Вони зрослили свою кров'ю українську землю в „четирокутнику смерті“. Лицарі нерівного бою Луцейко, Крупа, Шеремета, Мельничук, Ольга Бесарабова, Пісецький, Головінський і другі. Вони підняли прapor нерівної борні за визволення Рідного Краю.

Присутні повстанням з місць вшанували пам'ять поляглих.

Від безіменних тихих бойовиків, від тих що на волі і в тюрмі передаю вам найщиріший бойовий привіт.

Коли покликано до життя УВО, тоді її діяльність мала обмежитись на дуже короткий протяг часу. Її завдання було поодинокими у відповідну пору атентатами скріпити становище тодішнього українського уряду Петрушевича. Діяльність УВО мала служити як доказ, що український народ не погоджується з польською окупацією. В такім порядку

річей заскочив акт ради амбасадорів в 1923 р., коли вирішено долю Галичини. Акт ради амбасадорів зовсім не дуже поділав на членів УВО, вони були свідомі цего, що на чужу посторонну поміч немає найменшої надії, а треба творити свою силу. У визвольній війні ми не створили власної держави, бо не було у нас духового підготовлення. Українська Держава до війни була це немов казочна мрія і для створення її ми не мали ясно скристалізованого пляну. Тодішня реальна політика зводилася на марних уступках в обсягу шкільництва, просвіти та автономії. Дуже важкий перехід від передвоєнних свят та празників до реально-творчої праці державного будівництва наш народ мусів пройти в протягу кількох років. До боротьби за державність не було у нас духової підготовки. Маємо дуже богато наглядних фактів на це, та знаємо це, що метою тих батьків, котрі посидали своїх дітей до вищих шкіл, було вивчити свого сина „на пана“, себто дати йому хліб у руки, привязати до державного жолоба. З того повстала рабська віданість. Українець був ц.к. патентованим австрійським патріотом або московським дворяніном.

Всякі орієнтації на Москву чи Польщу виявляють низько упосліджене духове рабство. Брак віри в себе самого змушує деякі українські суспільні групи вести всякі орієнтації, як УНР на Польщу, а українські большевики на Москву. Зі сторони Польщі, як нашого відвічного національного ворога ми неможемо нічого сподіватися, хіба тільки одного знищення наших національних сил, коли ми не станемо в своїй обороні. Для аргументовання всім блаженно віруючим у благодать Москви наводжу одно речення з ризького договору, який заключили Москва і Польща. „Обі сторони заключають з обопільним вдоволенням цей договір і навязують тісні сусідські взаємини“.

При чім тут видигування поодинокими групами блахману, що Польща або Москва нас визволить. Чому Польща, котра збирається з Андрушою Левіцьким визволити наддніпрянську Україну і уважає себе жандармом Східної Європи проти большевиків, не дасть волі Українцям в Галичині. Чому Москва, яка після сподівань наших доморослих комуністів (як голосить навіть большевицька преса в Канаді), що тільки через радян-

ський союз соціальне і національне визволення Галичини з-під польського панування не дасть волі українському народові на Великій Україні. Польсько-московський блахман визволення або допомоги не має місця серед свідомого і чесного українського громадянства. Відносно Українців Польща і Москва добре себе розуміють і їм до війни не спішиться. Оба контрагенти поділилися українськими землями і смачно живуть і один на другого поглядає скосо, чи котрий з них не хоче посягти по його смачний кусок. Те саме повторяється на других окупованих землях під Румунією і під Чехословаччиною. Їх політика зведена до одного спільногозменника, жиравати на нашій праці і крові і недопустити до сконсолідовання наших національних сил. З того випливають всі течії орієнтації піазунства, рабського упослідження за охлапи зі стола окупантів виростають політичні орієнтаційні концепції.

Наши так звані реальні політики уважаючи цю акцію, яку веде УВО і українські націоналісти за недоцільну, твердять, що одинокий шлях до визволення — це політика культурницька, льоальна і після їх думки цею тактикою ми нагромадимо духові і економічні богацтва.

Як нація стане духовно і матеріально сильна, тоді безперечно визволиться. Цю концепцію можна порівнати з тим чоловіком, що вигнаний зі своєї власної хати, а відтак впущений до цієї хати як комірник, зачинає розбудовувати своє домашнє господарство з тою доброю вірою, що попередний їого узурпатор, що відобрав йому хату, позволить йому Богатіти. Тому піднімають великий крик, коли зачнеться акція, що зворує той блаженний спокій тій культурницької праці та репетують на все горло, що уряд піде на репресії і готов знищити всі їхні реальні здобутки. Тому, хроні Боже від потрясень, бо це по їхньому небезпечна справа. На вислід їх реальної політики нехай послужать поодинокі цифри знищенні українського шкільництва, мазурську кольонізацію і друге. До війни було в Галичині 2,496 чисто українських шкіл народних, а в 1924 по переведенню так званого шкільного плебісциту остало 917 українських народних шкіл.

Возьмім за примір жидівське племя, котре економічно дуже сильне, а навіть в декотрих державах керує економічни-

ми справами і торговлею, воно не змогло за гроші і економічні надбання в комірнім створити своєї власної держави. Цей фантом теперішня Палестина. Вона не вдергиться, доки жидівська нація попри свою велику економічну силу не створить фізичної сили. Найменше збройний виступ арабсько-бедуїнських племен ніщить їхні здобутки. Жидівська Палестина держиться як фікція на живім організмі арабського населення охоронювана не жидівською, а англійською збройною силою.

Покладати в основі визвольні пляни повище наведеної реальної політики це ще не повна і недоцільна визвольна програма. Наше визволення завершиться тільки збройним чином. Всі матеріальні надбання можуть послужити тільки як засоби досягнення визволення. Тому визволення поневолених народів не йшло ніколи і не йде дорогою легальщини. Всякі хитровання (політика хітріх малоросів) це концепція політиків для власного джабу. Визволення йде тільки дорогою переможної сили.

Українська Військова Організація взяла на себе дуже тяжке завдання, а це підготовлення збройного чину. Своєю працею вона перебудовує душі молодого покоління та обєднує їх в дусі спрайного непримирення зглядом окупантів, неустанної та затяжної боротьби з ними. Всі офіціяльні партії і партійки побачивши брак молоді в своїх рядах для легальної праці підняли шум і вереск. Політика охлапів молодого покоління не захвачує. Наша молодь, котра виховалася в пожежі світової і визвольної війни вже виросла з духового рабства. Перед нею затяжна непримирена боротьба з ворогом. Наші бойовики не живуть ілюзіями, будьто би визволення прийде як гарна казка або мрія з тисяч одної ночі, але свято перевонані, що визволення прийде по їх кістках. Не для почестій і слави ідуть в підпольну боротьбу без іменні лицарі нерівного бою, але щоби промостили шлях у визвольному поході вперед віти нову струю життя в парі з ним непримрену боротьбу з окупантом.

Висліди дотеперішні вказують наш великий поступ, але предбачувати окончне побідне рішення нашої боротьби тепер не можемо. Опираючися на власні сили з вірою в правість нашого діла ми дальнє продовжуємо нашу бороть-

бу, хотій би вона стала протяжною на цілі десятиліття. Всеж таки не уступимо з нашого становища. Богато жертв ми вже понесли і ще богато зусиль і праці потреба, щоби осiąгнути намічену ціль. Ми будемо поборювати Москву, Ляхів тай рівнож партійне засліплення і угодову політику, з котрим небудь з окупантів українських земель. Розуміємо, що ніяке лизунство нам не поможе, хіба кулак. Наша відпорність, наша сила є і буде тим аргументом, що переконує наших ворогів, що нам Українцям належиться на своїй власній землі право вільного державного життя.

Українці за океаном поставилися дуже прихильно до нашої праці. Вони своїми грошевими жертвами пособляли нашому визвольному ділові, а тим самим рівнож стали його учасниками. Одно треба запримітити, що дотеперішня поміч, була більш імпровізована. Коли в Галичині відгравалися такі події, тоді українська суспільність в Америці і Канаді з почуття братерської єдності своєю жертвенністю чи протестами помогала Українцям в Рідному Краю. Ми за цю працю почуваєм велику вдячність,

але рівночасно зазначуємо, що така імпровізована поміч для ведення визвольного діла не вистарчає. Боротьба не обчислена на місяці або дні. Вона стає з кожним днем більш завзятішою і в більшім обємі та продовжується на довший протяг часу. Для ведення визвольної акції треба мати дійсні реальні пляни, а не імпровізовані належну підготовку, відповідне заобезпечення і операція. Поміч старому краєві буде тоді доцільною, коли вона буде базуватися на організованій формі сталої, безпереривної допомоги.

УВО опираючися на сталих матеріальних засобах буде змогла скріпити свою діяльність, заговорити кровю, бо інакші аргументи не мають доступу до ворожих сентиментів.

Тільки одинока послідновна і трівка поміч може бути доцільною і успішною. Складаю подяку в імені бойовиків УВО за братню моральну і матеріальну поміч та сподіюся, що українське громадянство в Америці і Канаді свою жертвенністю візьме активну участь у визволенню Рідного Краю. Оплески.

(Дальше буде.)

ЗДОБУВАЙТЕ ВІЙСЬКОВЕ ЗНАННЯ.

Поділяємось веселою вісткою, що з місяцем лютим почнуться правильні військово-вишкільні курси по системі заочної освіти. Управителем курсів буде ген. Капустянський, а співпрацювати як учителі будуть генерали українських визвольних армій, як Курманович, Кравс, Павленко, Петрів і другі. Крім того після потреби будуть прибрані до праці також спеціалісти чужих армій.

Згадані курси будуть мати аполітичний, чисто військовий характер. Виклади будуть появлятися дві рази на місяць, друкованими зошитами по

два до три аркуші друку. Цілий курс обчислений на 6 місяців.

Велика потреба таких курсів відчувається вже від довшого часу. Часті запити до канцелярії нашого Товариства вказують, що так бувше Стрілецтво, як і уроженці Канади Українці дуже цікавляться цею справою. Сподіємся також, що велике число зголоситься в учасники цих курсів, які в нинішнім часі одинокі появляться на українській мові.

Зголошення слати на адресу: Box 2121, Вінніпег, Ман.

Карта Замовлення

Тих, що бажають замовити місячник „СТРІЛЕЦЬКІ ВІСТИ”, прохаемо виповнити цю карту та вислати до нашої адміністрації на адресу:

Box 2121

STRILECKI VISTY

Winnipeg, Man.

Прохаю вислати часопис „Стрілецькі Вісти” на пошищу адресу, а в зачолученню посилаю передплату в сумі \$.....

Ім'я і Назвиско

Пошта

Провінція

УКРАЇНСЬКА СТРІЛЕЦЬКА ГРОМДА

УКРАЇНСЬКА СТРІЛЕЦЬКА КООПЕРАТИВА

КАЛИНА

має на складі найновіші видання кооперативи „Червоної Калини” у Львові і продає по дуже приступчих цінах. Видання „Червоної Калини”

— це твори учасників визвольних змагань українського народу.

В послідній на списі книжці „Кожухів”, змальовує автор трагедію останків УГА, які по наказу Москви зістали вивезені на північ до табору „Кожухів”. Це доповнення Споминів Шухевича. Для кожного Українця, що інтересується визвольним рухом свого народу, книжки цінні і по приступній ціні до набуття. Кожде українське товариство повинно мати видання Червоної Калини у своїй бібліотеці.

Назва книжки:	Ціна:	Назва книжки:	Ціна:
Берестейський мир	\$1.00	Масарик, світова революція,	
Мої спомини про недавнє минале	1.25	2 томи	3.50
Слота25	Оттак собі40
Мік молотом а ковалом40	Грішник40
Життя і пригоди Цяпки Скоропада75	В огні75
Курилася доріженка60	Львів60
Перед навалою60	Видиш, брате мій,	.60
Чортний60	в оправі	1.00
Квіти і кров60	Галаган, спомини, 2 томи	1.00
На загищах60	На чорній дорозі60
Спомини з часів укр. революції, 3 томи	1.80	в оправі	1.00
в оправі	3.00	Вадим, Б. Лепкого60
Спомини Шухевича, 5 томів	3.00	в оправі	1.00
Глум35	Договір з Денікіном25
Чета крилатих75	Партизани, 2 томи	1.20
Хрестний огонь60	в оправі	2.00
		Кожухів (табор де большевики держали ув'язненими старшин і стрільців УГА)60
		в оправі	1.00

Крім повищено наведених видань Червоної Калини маємо на складі всі другі видання зі всіх галузей української літератури, включаючи театральні і музичні твори.

Книжки висилаємо на замовлення за попереднім надісланням грошей. На СОД книжок не висилаємо.

Kooperatywa Kalyna
Box 2121, або 382 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.